

Sosyal Bilimler Dergisi - Journal of Social Sciences

ISSN2146-4561

Aralık/December 2019, 9 (18): 203-222

Okul Geliştirme Çalışması (Kilis İli, Toki İlkokulu Örneği)

A Study of School Development (Sample of Toki Primary School in Kilis)

Orhan Bayram YALAZA

Öğretmen, Kilis Milli Eğitim Müdürlüğü, Kilis/TÜRKİYE

e-posta: orhanyalaza@gmail.com

Orcid:0000-0003-8015-4645

Mustafa CİNOĞLU

Doç. Dr. Kilis 7 Aralık Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Kilis/Türkiye

e-posta: mustafacinoglu@kilis.edu.tr

Orcid:0000-0002-2742-5573

Makale Bilgisi/Article Information

Makale Türü/Article types: Araştırma Makalesi /Research Article

Geliş Tarihi/ Received: 14 Ekim 2019/14 October 2019

Kabul Tarihi/Accepted: 18 Aralık 2019 /18 December 2019

Yayın Sezonu/Pub Date Season: Aralık 2019/December 2019

Atıf/Cite as: Yalaza, Orhan Bayram, Cinoğlu, Mustafa, (2019), Okul Geliştirme Çalışması (Kilis İli, Toki İlkokulu Örneği)/A Study of School Development (Sample of Toki Primary School in Kilis), *Sosyal Bilimler Dergisi*, 9 (18), 203-222, doi:<https://doi.org/10.31834/kilissbd.632750>

Rightsreserved.
ForPermissions
sbedergi@kilis.edu.tr

OKUL GELİŞTİRME ÇALIŞMASI (KİLİS İLİ, TOKİ İLKOKULU ÖRNEĞİ)

ÖZ

Küreselleşme ile birlikte günümüzde her şey hızlı bir şekilde değişmektedir. Bu değişim şüphesiz toplumun önemli bir parçası olan okulları da etkilemektedir. Değişimler ışığı altında okullarında geliştirilmesi gerekmektedir. Fakat merkezi sistemler okulların gelişimini olumsuz etkilemektedir. Okulları geliştirmedeki amaç; okulları daha nitelikli hale getirmek, çalışanların ve öğrencilerin verimliliğini arttırmak, çevreyle okulu bir bütün haline getirmektir. Bu çalışmada amaç, Kilis ilindeki Toki İlkokulu'nun mevcut durumu ve sorunlarını tespit ederek sorunlara çözüm önerileri sunmaktır. Bu araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması olup çalışmada uygun kolay ulaşılabilir örneklem yöntemi kullanılmıştır. Verilerinin, etkili bir biçimde ortaya konulması amacıyla idareciler, öğretmenler, öğrenciler ve veliler araştırma kapsamına dâhil edilmiştir. Veriler doküman incelemesi, gözlem formu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Kilis ili, Toki İlkokulundan 20 sınıf öğretmeni, 20 veli, 2 idareci ve 20 öğrenci üzerinden araştırma yürütülmüştür. Araştırmada, paydaşlarla, okulun sorunları ve bu sorunların çözümleri üzerine görüşmeler yapılmıştır. Araştırma sonunda, Toki İlkokulu'nun sorunlarına ilişkin belirtilen ilgili görüşler doğrultusunda sonuç ve öneriler sunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Eğitim, İlkokul, Okul Geliştirme Planı

A STUDY OF SCHOOL DEVELOPMENT (SAMPLE OF TOKİ PRİMARY SCHOOL İN KİLİS)

ABSTRACT

Nowadays, everything changes quickly along with the globalization. This change undoubtedly affects schools. This change undoubtedly affects schools which are an important part of the society. However, central government management negatively affects the development of schools. The purpose of school development is to make schools more qualified, to increase the productivity of employees and students and to unite school with its surroundings. The aim of this study is to determine the currents situation and problems of Toki Primary School in Kilis province and to offer some solutions to the related problems. The study is a case study as a kind of qualitative research. In this study, convenience sampling method was used. The administrators, teachers, students and parents have been included in this search in order to present search data effectively. Data has been collected through document analysis, an observation form and a semi-structured interview with 20 primary-school teacher, 20 parents, 2 administrators and 20 students from Toki primary school. In the research, the stakeholders were interviewed about the problems of the school and their solutions. At the end of research, According to opinions stated about problems of Toki Primary School, results and suggestions were presented.

Keywords: Education, ElementarySchool, School Improvement Plan (SIP)

GİRİŞ

Eğitimin insanın var oluşuyla birlikte ortaya çıktığını söylemek mümkündür. İnsanlar ilk çağlardan beri işlerini kolaylaştırabilmek ve ihtiyaçlarını daha kolay elde edebilmek için çeşitli yollar aramıştır. Bu yüzden insan çevresini amacına uygun bir şekilde düzenlemeye çalışarak yaşam kalitesini yükseltmeyi amaçlamıştır. Edindiği bilgi ve becerileri sonraki kuşaklara aktarmaya çalışmıştır. Bunun sonucu olarak eğitimin önemi artmıştır(Şahin, 2006:17) .Yirminci asır da bilim çağıyla birlikte ortaya çıkan hızlı teknolojik değişimler, bilginin değerini hızla arttırmaktadır. Bu hızlı değişim olgusu rekabeti ortaya çıkararak bütün her şeyi gelişmeye zorlamaktadır. Bu yüzden eğitim de zamana ayak uydurmak için kendini geliştirmelidir. Bu bağlamda, eğitim kurumları da kendi standartlarını devamlı olarak geliştirmeli ve yeni paradigmalardan kendilerini güncellemelidir (Tedmem, 2018:8). Eğitim devamlı değişen ve gelişen bir bilim dalıdır. Eğitimi geliştirmek istiyorsak buna eğitimin ana kaynağı olan okullardan başlamak gerekmektedir.

Okulla ilgili literatürü taradığımız zaman karşımıza birçok tanım çıkmaktadır. Okulu eğitim ve öğretim faaliyetlerinin yapıldığı merkez(Türk Dil Kurumu) olarak tanımlamak mümkündür. Ama bu tanım okulu tanımlamakta yetersiz kalmaktadır. Spring'e (1991:108) göre okul, canlı bir hücreye benzemektedir. Bu yüzden her toplumda eğitim stratejileri, eğitim sistemleri ve okullar büyük önem taşımaktadır. Parlar'a (2014:66) göre okul insanların oluşturduğu sosyal bir çevredir. Okul sadece içinde barındırdığı öğeler olan öğretmen, idareci, veli, öğrenciden ibaret bir kuruluş değildir. Bütün insanlar için bir eğitim ve öğretim merkezidir. Tanımlara baktığımızda okulun bir sosyal olgu olduğunu, insanların her zaman odak noktası olması gerektiğini ve sürekli çağa ayak uydurarak stratejiler geliştirmesi gerektiğini anlamaktayız.

Okulun rolü devamlı değişiklik göstermektedir. Her dönemde eğitim sistemleri geliştikçe okulların amaçları ve tanımları da değişime uğramıştır(Parlar, 2014:65). Bu değişimle birlikte okullarında kendini geliştirmeye ve güncellemeye ihtiyacı vardır. Bunu yaparken vizyon belirlenmeli, belirli plan ve stratejiler geliştirilmesi gerekmektedir. Okul geliştirme planı, bir okulun öğrenci başarısının artırılması için gereken değişiklikleri belirleyen ve bu değişikliklerin ne zaman, nasıl yapılacağını bize anlatan bir yol haritasıdır. Okul geliştirme planı sadece yöneticilere değil; öğretmen, veli, okul aile birlikleriyle birlikte hazırlanmalıdır. Bununla birlikte bu plan öğrenciler; öğretmenler ve ebeveynler tarafından okul içinde ve okul dışında izlenmelidir. Bu planlar sayesinde okullar, öğrencilerinin performanslarını daha iyi anlayabilir ve onların ihtiyaçlarına etkili bir şekilde cevap verebilirler(Commission, 2000).Okulun gelişiminin esas amacı okulun yeniliklere açık olmasını sağlamak, eğitim ve öğretimdeki niteliği ve okul başarısını arttırmaktır (Barth, 1990:17-35). Bunu nasıl yapacağımıza gelince, şöyle ifade edebiliriz: Yöneldiğimiz yönleri bilmek bir sorun iken, bunu nasıl yapacağımızda ayrı bir sorundur. Günün karmaşık dünyasında hangi tarafa yöneleceğimizi bilmek ve ne yapacağımızı bilmek çok zor bir süreçtir. Eğitim stratejisi planlayanlar, uygulanan politikaların sonuçlarını hemen bilmek isterler. Fakat gelecek nesiller en iyi stratejilerin neler olacağını bilemezler.

Okul geliştirme tarihinde çok iyi amaçlara ve planlara sahip yazılar bulunsa da iş stratejik planlamaya ve uygulamaya gelince, çeşitli nedenlerden, hep havada kalmıştır (Squires ve Kranyik, 1997:24-25) .

Okul geliştirme çalışmalarına ilk olarak 1930’lu yıllarda Amerika’da rastlamak mümkündür. Bu çalışmalarla Avrupa Sosyal Demokratları, sosyal hakları geliştirebilmek için okulları kullanmaya çalışmışlardır (Parlar, 2014:75). Coleman ve arkadaşlarının 1966’da yayınladığı rapor ve Birleşik Krallıkta yayınlanan Plawden Raporu ilkökul gelişim raporlarına örnek olarak nitelendirilebilir. Okul geliştirme, 90’lı yıllara kadar etkili okul kavramının bir ögesi olarak kullanılmıştır (Aktaran: Balcı, 2003:16-21). 1990 yılından sonra etkili okul ve okul geliştirmeyle ilgili ortaya bir paradoks çıkmıştır. Bunun nedeni: 80’li yılların deneysel ve nicel uygulamalara dayalı pozitivist paradigması yerini yavaş yavaş kişiselliğin ve nitel araştırmaların da yer aldığı hermeneutik (yorumbilim) paradigmaya bırakmaya başlamasıdır. Bu yüzden eski okul geliştirme sistemi artık kullanılamaz hale gelmiştir(Balcı, 2003: 57).Yapılan çalışmalar, etkili okul geliştirme için okulların birbiriyle ve başka topluluklarla iletişim halinde olması gerektiğini bize göstermiştir (Ainscow vd. 2012: 16). Bu da bize okul geliştirmede “Takım Halinde Öğrenme” kavramının önemini göstermektedir. Takım halinde öğrenme, bir örgütün bağlı bulunduğu veya iletişime geçtiği bütün örgütlerle birlikte öğrenmesi gerektiğini anlatmaktadır (Senge, 1994: 225-267).

Dünyanın her yerinde okul geliştirme çalışmaları, gelişen çevreye entegre olabilmek adına süreklilik arz etmelidir. Ülkeler, küreselleşen dünyayla birlikte, toplumsal değişimleri ve talepleri göz önünde bulundurarak eğitim sistemlerini devamlı güncellemek durumundadırlar. Fakat ülkelerin okul gelişim modelleri birbirinden farklıdır. Bununla ilgi çalışmalar yapılmasına rağmen yine de bu alanda ortak bir okul geliştirme modeli ortaya konulamamıştır (Parlar, 2014:111).

Milli Eğitim Bakanlığının 1999 yılında yayınladığı 2506 sayılı tebliğler dergisiyle birlikte ilk ve orta dereceli okullarda Toptan Kalite Yönetimi (TKY) uygulanmaya başlamıştır. Toptan Kalite Yönetiminin gereği olarak stratejik plan çalışmaları yapmak hâsıl olmuştur. Kurumlarda yapılan toplantılar ile oluşturulan kalite ekipleri sayesinde okul gelişimine katkı sağlamak amaçlanmıştır. Bu ekipler yıllık stratejik planlar yapmak ve bu planları uygulamakla görevlendirilmişlerdir. Ekipler her ay yapılan faaliyetlerin değerlendirme raporlarını okul idaresine sunmakla görevlendirilmişler (Talim Terbiye Kurulu, 1999:62). Fakat 23.05.2015 tarihli 29364 sayılı Resmi Gazetede yayınlanmasıyla birlikte Milli Eğitim Kalite Yönetimi yürürlükten kaldırılmıştır.

Okulların kar etme kaygıları olmadığı için kıt olan kaynakları iyi yönetmesi gerekmektedir. Kıt olan devlet kaynaklarını, MEB kurumlarının, etkili bir şekilde kullanabilmesi için planlamayı düzgün şekilde yapması gerekmektedir (Güçlü, 2003:62). Eğitim kurumları artık, kısa vadeli planlar yerine, daha uzun vadeli planlar üretmeye çalışmaktadırlar. Bu çerçevede gelecekte okullarda oluşabilecek fırsat ve tehditlerin önüne geçebilecek stratejik planlar hazırlamaya önem vermeye başlamışlardır (Dinçer, 1998:36-38). Milli Eğitim Bakanlığı Merkezi bir yapıya sahip olduğu için okul geliştirme merkezden yapılmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı, 2010 yılından itibaren 2010-2014 Stratejik Planı ve 2015-2019 Stratejik Planı olmak üzere iki tane stratejik plan yayınlamıştır. Bu planlara her yıla ait faaliyet raporları, performans raporları, bütçe sunuları, kurumsal mali durum ve beklenti raporları, resmi istatistiksel raporlar gibi inceleme raporları yayınlamıştır (Milli Eğitim Bakanlığı, 2018). Bunların dışında, 1997 yılında Milli Eğitim Bakanlığı okulların planlı ve sistematik şekilde gelişim sağlamaları

amacıyla esnek bir okul gelişim modeli ortaya koymuştur. Esnek okul modeline göre; okul geliştirmenin 5 boyutu vardır. Bu boyutların ise 12 alt kolu vardır. Bunlar geliştirildikten sonra çağın gereksinimleri de göz önüne alınarak geliştirme planı hazırlanır (Selçuk, 2008:77-82).

Parlar'ın (2014:367-370) yaptığı “Okul Merkezli Yönetim Çalışmaları” araştırmasında şu sonuca ulaşmaktadır. Merkeziyetçi yönetim anlayışı yerini yavaş yavaş okul tabanlı yönetim anlayışına bıraktığı ve Milli Eğitim Bakanlığının bazı yetkilerini ve sorumluluklarını taşra teşkilatına bıraktığı gözlenmektedir. Küreselleşen ve hızla değişen bir dünyada okulların kendilerini geliştirebilmeleri için onlara yetki ve sorumluluklar vermek gerekir.

Şahin'in (2006:260-263) yaptığı “Müfredat Laboratuvar Okulları Çalışması” araştırma sonucunda, okulların, öğretmenlerin ve idarecilerin Müfredat Laboratuvar Okuluyla ilgili yeterli donanımına sahip olmadığı ortaya çıkmıştır. Okullarda, *Okul Yönetim Gelişim Ekiplerinin* çalışmadığının ve katılımcıların bunu isteksiz bir şekilde yaptığı görülmüştür. İdareci ve öğretmenlere göre, okul yöneticileri öğretmenlerle mesleki açıdan işbirliği yapmadığı ve materyal üretimine de katkıda bulunmadığı anlaşılmıştır. İdareci ve öğretmenlere göre, öğrencilerin arzularına göre düzenleme yapılmamaktadır. Müfredat Laboratuvar Okulu ile diğer okullar arasında merkezi sınavlarda çok fazla fark bulunmamaktadır. İdareci ve öğretmenler; velilerin okula olan ilgisinin olumlu olduğunu düşünmektedir.

Yüksel ve Adıgüzel (2012:131-132) “Okul Temelli Mesleki Gelişim (OTMG) Modeli ”adında bir çalışma yapmıştır. Bu çalışmada, öğretmenlerin OTMG'nin boyutları incelendiğinde hemen hemen tümünde beceri eksiklikleri bulunduğu ortaya çıkmıştır. Bu eksikliklerin giderilmesi için geliştirilmiş OTMG planının uygulanması yararlı bir uygulama olacaktır. Öğretmenlerin yeterlilik düzeyini arttırmada OTMG, birlikte çalışma, eleştirel düşünce, mesleki gelişim gösterme gibi becerilerinin gelişmesine katkı sağlayacaktır.

Bu çalışma ile Kilis ili, Toki İlkokulu'nda paydaş görüşlerinden faydalanılarak bir okul geliştirme planı oluşturulması amaçlanmıştır. Bu noktada araştırmanın temel amacı doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmaktadır:

1. Toki İlkokulu'nun mevcut durumu nedir?
2. Toki İlkokulu'nun devam eden sorunları nelerdir?
3. Toki İlkokulu'nun sorunları okul geliştirme kapsamında nasıl çözülebilir?

1. YÖNTEM

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Durum çalışması bir veya daha çok olayın, programın, grubun veya birbiriyle ilintili sistemlerin derinlemesine analiz edildiği bir yöntemdir (Büyüköztürk vd. 2008:23). Okulun mevcut durumunu ortaya koyabilmek için doküman incelemesi (e-okul, mebbis, okulun brifing dosyası), yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ve gözlem yapıldı. Sorunları ortaya koyabilmek ve okul gelişimi için çözüm önerileri oluşturmada gözlem

ve yarı yapılandırılmış görüşme teknikleri kullanıldı. Görüşme tekniği, sosyal bilimlerde en çok kullanılan veri toplama aracı olarak bilinmektedir (Erdoğan, 2003:190).

Araştırma için seçilen okul kolay ulaşılabilir uygun örneklem seçim yöntemine göre belirlenmiştir. Toki İlkokulu üzerinde çalışılmıştır. Kolay ulaşılabilir (convenient) durum örnekleme genellikle araştırmacının kolay yollardan erişim sağlayacağı ve dokümanlara kolay ulaşabileceği örneklem çeşididir (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, & Demirel, 2008: 95).Araştırmacı ile okul çalışanları arasında güven duygusu ve sağlıklı bir iletişim zaten mevcuttur. Bu durum araştırmacının verilere daha kolay ulaşmasını ve rahatlıkla gözlem yapabilmesine olanak sağlamaktadır. Çalışmaya okulda çalışan ve kısmi zamanlı olmayan tüm öğretmen (20 kişi) ve idareciler (2 kişi) katılmıştır. Rehber öğretmen, İngilizce öğretmeni ve temizlik personelleri kısmi zamanlı çalıştıkları gerekçesiyle araştırmaya dahil edilmemişlerdir. Ayrıca her sınıftan birer tane olacak şekilde, 20 öğrenci ve 20 veli rastgele belirlenerek veriler toplanmıştır. Etik kurallar gereği, öğretmenler sınıflarının adlarıyla 1A, 1B, 3C vb., öğrenciler Ö1,Ö2,Ö3..., veliler V1,V2,V3..., okul yöneticileri O1,O2 olarak adlandırılmıştır.

Tablo 1

Araştırmaya Katılanlar

Branş	Norm	Kadrolu	Görevlendirme	Ücretli	Bayan	Erkek	Toplam
Sınıf öğretmeni	20	17	2	1	16	4	20
İdareci	3	2	0	0	0	2	2
Öğrenci	20	-	-	-	8	12	12
Veli	20	-	-	-	18	2	20

2. BULGULAR

2.1. Toki İlkokulun Mevcut Durumu

Araştırma yapılan okul Kilis İl merkezindedir. Kilis, Türkiye'nin güneyinde Suriye sınırındadır ve 2018 yılında yapılan sayıma göre 142.541 nüfusa sahip olan bir şehirdir. Toki İlkokulunun bulunduğu mahallede genel olarak memur ve esnaflardan oluşan orta gelirli aileler ve üniversite öğrencileri ikamet etmektedir. Mahallede ayrıca 1 polis noktası, 2 askeri lojman, 1 polis lojmanı, 1 adliye lojmanı bulunmaktadır. Mahallede oturan az sayıda Suriyeli aileler de vardır. Mahallede 1 ortaokul, 1 ilkokul, 1 anaokulu, 1 tane özel kreş ve 2 tane özel etüt merkezi faaliyet göstermektedir. Okul 2009 yılında eğitim-öğretime başlamıştır. 2018 yılında Toki İlkokulu ve Ortaokulu'nu birbirinden ayırmak için bitişğe yeni bir bina yapılmıştır. Toki İlkokulu henüz resmi açılışı dahi yapılmamış ve birçok eksiği bulunan bu yeni binada eğitim öğretime başlamıştır. Bina yeni olduğu için okulun fiziki şartları iyi durumda değildir. İnşaat problemleri ve bürokratik engeller, bütçe sıkıntısı okulda eğitim öğretimi olumsuz etkilemektedir. Okulun açılışı yapılmadığı için okula su, elektrik, doğalgaz ve internet aboneliği alınamamaktadır. Okul elektriği, interneti ve suyu Toki Ortaokulu'ndan kullanmakla birlikte

okulda şu anda doğalgaz bulunmamaktadır. Doğalgazın bulunmayışı havaların soğumasıyla birlikte büyük bir problem yaratmakta ve eğitim öğretimi olumsuz yönde etkilemektedir.

Okulda, 20 derslik, 3 idari oda, 1 spor salonu, 1 kantin, 2 depo, 1 arşiv odası, 2 soyunma odası bulunmaktadır. Okul fiziki donanım bakımından: 25 bilgisayara, 17 projeksiyona, 1 tarayıcıya, 2 projeksiyon perdesine, 2 akıllı tahtaya sahiptir. Okul yönetiminde, 1 okul müdürü (beden eğitimi) ve 2 müdür yardımcısı (sınıf öğretmeni) bulunmaktadır. Okuldaki 20 sınıf öğretmenin; 17'si kadrolu, 2'si görevlendirme, 1 tanesi de ücretli öğretmen olarak görev yapmaktadır. Ayrıca okulda 2 rehber öğretmen ve 1 İngilizce öğretmeni kısmi zamanlı olarak çalışmaktadır. Okulun 1 tane kadrolu ve 3 tane İŞKUR'dan görevlendirilen hizmetli personeli bulunmaktadır.

Okulun öğrenci durumu aşağıdaki tabloda gösterildiği gibidir.

Tablo 2

Sınıflara Göre Öğrenci Dağılımı

Sınıf	Öğrenci		Toplam Öğrenci Sayısı	Şube Sayısı	Devamsız	Yabancı Uyruklu Öğrenciler		Özel Eğitime İhtiyaç Duyan Öğrenciler	
	E	K				E	K	E	K
1.sınıf	80	100	180	5	1	4	2	-	1
2.sınıf	98	74	172	5	0	3	-	1	-
3.sınıf	93	82	175	5	0	-	1	1	-
4. sınıf	76	84	138	5	0	1	-	3	1
Toplam	347	340	687	20	1	8	3	5	2

Tablo 2’te okulda yabancı uyruklu 11 öğrenci, özel eğitime ihtiyaç duyan 7 öğrenci olduğu görülmektedir. Bu noktada Müdür Yardımcısı O2’ye göre okulda Suriyeli öğrencilerin az olmasından dolayı, okulun genel durumu Kilis’te bulunan diğer okullardan olumlu yönde farklılık göstermektedir. Genel olarak veliler bu okulu il içerisindeki en başarılı ilkokullardan biri olarak görmektedirler bu nedenle okuldan ve öğretmenlerden beklentileri de yüksektir. İl içerisindeki Suriyeli öğrencilerin çok olması ve okulun Suriyeli öğrenci sayısının az olması nedeniyle diğer okul çevrelerinden adres değiştirerek okula gelmek isteyen öğrenci sayısı çok fazladır. Önceki yıllara bakıldığında okulun öğrenci sayısı gün geçtikçe arttığı görülmektedir. Bu durumun okulun başarısını olumsuz yönde etkilediğini söyleyebiliriz.

Öğretmen 3/B okuldaki öğretmenlerin çocukların eğitiminde gerekli özveriye ve hassasiyeti gösterdiğini ve yüksek performans sergilediklerini şu ifadelerle açıklamaktadır.

Öğretmenler yılda en az 2 kez veli toplantısı yapmaktadır. Yapılan veli toplantılarına katılım yaklaşık %80 oranındadır. Ayrıca öğretmenler veli ziyaretleri yapmaktadır. Ders çıkışlarında okula gelen velilerle birebir ilgilenmektedir. Okulda bulunan tüm şubelerin “What’sUp” grupları bulunmakta gerekli görüşmeler ve duyurular bu gruplar üzerinden yapılmaktadır.

Okul Müdürü de bu durumu şu ifadeleriyle desteklemektedir. Öğretmenlerin genel olarak okul yönetiminden memnun oldukları yapılan görüşmelerden anlaşılmaktadır. Ayrıca ilişkilerin daha çok geliştirilmesi için okulda iftar yemekleri, piknikler düzenlemekte, hayırlı olsun ve cenaze/taziye ziyaretleri gibi faaliyetlere önem verilmektedir.

Tablo 3

İlkokullar Haftalık Ders Çizelgesi

Zorunlu Dersler	Sınıflar			
	1	2	3	4
Türkçe	10	10	8	8
Matematik	5	5	5	5
Hayat Bilgisi	4	4	3	-
Fen Bilimleri	-	-	3	3
Sosyal Bilgiler	-	-	-	3
T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük	-	-	-	-
Yabancı Dil	-	2	2	2
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	-	-	-	2
Görsel Sanatlar	1	1	1	1
Müzik	1	1	1	1
Beden Eğitimi ve Oyun	5	5	5	2
Beden Eğitimi ve Spor	-	-	-	-
Teknoloji ve Tasarım	-	-	-	-
Trafik Güvenliği	-	-	-	1
Bilişim Teknolojileri ve Yazılım	-	-	-	-
Rehberlik ve Kariyer Planlama	-	-	-	-
İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi	-	-	-	2
Zorunlu Ders Toplamı	26	28	28	30
Serbest Etkinlikler	4	2	2	-
Toplam Ders Saati	30	30	30	30

Talim Terbiye Kurulunun, 27.02.2018 tarihli çizelgesi

Tablo 3’te okulda okutulan dersler görünmektedir. Bu derslerin dışında okulda özel öğretime ihtiyacı olan çocuklar için dersten sonra destekleme kursları ve hafta sonları İlkokullarda Yetiştirme Programı (İYEP) kursları verilmektedir. Meslekleri Tanıtma, Kütüphanecilik, Spor, Bilim ve Fen, Çevre Koruma, Çocuk Hakları, Satranç, Sağlık Temizlik ve Beslenme, Kültür ve Edebiyat kulüplerinin faaliyet gösterdiği anlaşılmaktadır.

Tablo 4

Toki İlkokulu Mezunlarının Yıllara Göre Liselere Yerleşme Durumu¹

Yıllar	Fen lisesi		Anadolu Öğretmen Lis.		Anadolu Lisesi		Mesleki ve Tek. Ana. L.		Sosyal Bil. L.		İmam Hatip Ana.Lis.		Toplam Öğrenci	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
2014-2015	4	4.76	12	14.28	28	33.33	28	33.33	2	2.30	10	11.94	84	100
2015-2016	5	5.18	17	19.76	28	32.50	27	31.39	3	3.48	6	6.97	86	100
2016-2017	7	5.60	17	19.76	47	13.60	40	32.00	2	1.60	22	17.60	125	100
2017-2018	24	18.76							2	1.56			128	

2.2. Sorunlar

2.2.1. Okulun Fiziki Sorunları

Katılımcı görüşleri ve gözlemler değerlendirildiğinde, okulun en çok sorunlarının fiziksel alanda olduğunu görmekteyiz. Özellikle okulun ısınmayla ilgili probleminin olduğu açıkça görülmektedir. Katılımcıların %95’i ısınma konusunda problem yaşadıklarını belirtmektedir. Bu konuda paydaşların genel düşüncelerini anlatan bazı görüşler aşağıda açıklanmaktadır.

¹**Not:** 2017-2018 öğretim yılında lise yerleştirme sistemi değişmiştir. Fen Lisesi ve Sosyal Bilimler Lisesi nitelikli lise kapsamından değerlendirilmiştir. Diğer tüm liseler Anadolu Lisesi kapsamında sınavsız olarak belirli kriterlere göre yerleştirme yapılmıştır. 122 öğrenci bu kapsamda liselere yerleştirilmiştir.

3A: “Okulumuzdaki en büyük sorun havaların soğumasıyla baş gösterdi. Çocuklar da bizde donuyoruz. Yazık değil mi bu kadar insana. Hazır olmayan bir okula bizi neden taşıdılar anlamıyorum.”

V12: “Çocuklarımız devamlı hasta oluyor. Bu duruma okul idaresinin bir çare bulmasını istiyoruz. Sınıflara bizler elektrikli soba göndermemize rağmen sınıflar büyük ve ısınmıyor.”

Öğrenci Ö3: Sınıfta ve okulda montlarla oturuyoruz. Ellerimiz üşüdüğü için yazı yazamıyoruz. Ben okula gelmek istemiyorum.

Katılımcıların bir kısmı (%23) okulun bahçesi çok küçük olduğunu beden eğitimi derslerinde ve teneffüslerde öğrencilerin bahçeye sığmadığını belirtmektedir. Bu sorunu ifade eden bazı paydaş görüşleri şöyledir.

Ö5: Okulda beden yapamıyoruz. Öğretmenimiz bizi oyun oynatacak yer bulamıyor.

O2: Okul zaten Toki Ortaokulu'nun spor sahasının üzerine yapıldı. Okul alanı çok dar biz bunu inşaat başlamadan yetkililere söylememize rağmen bizi dinlemediler. Arsa küçük olduğu için haliyle bahçede küçük.

Daha az sayıda paydaşlar tarafından dikkat çekilen okulun bazı sorunları ise şu şekildedir; okul kütüphanesinin olmaması (%6), toplantı salonunun olmaması (%10), fen laboratuvarının olmaması (%3.17), sınıfların yazın sıcak olması ve klima ihtiyacı (%3.17), resim atölyesinin bulunmaması (%3.17), bahçede oturacak bank olmaması (%3.17), kantinin önünde çocukların yemek yiyebilmeleri için masa ve sandalyelerin bulunmaması (%3.17), merdivenlerin dar olması (% 4,8) ve törenlerde kullanılmak için ses sistemi bulunmaması (%1.49).

2.2.2. Materyal Eksikliğinden Kaynaklanan Sorunlar

Yapılan gözlemlerde ve gerekse katılımcıların (%41,6)ifadesinde okulda akıllı tahtaların bulunmadığı ve bu durumun eğitimin kalitesini olumsuz etkilediği görülmektedir. Bu konuda bazı paydaş görüşleri şu şekilde ifade edilmektedir. Paydaşların çok az bir kısmı ise (%1.49) sınıflardaki projeksiyonların düzgün çalışmadığını belirtmiştir.

4/A: Eski okulumuzda alıştığımız ve eğitim- öğretimin kalitesini arttırmayı amaçlayan akıllı tahta ve fiber internet okulumuzda bulunmamaktadır. Bilindiği üzere öğrencilerin ne kadar fazla duyu organına hitap edersek başarımız o kadar artar. Fatih projesinin okulumuzda olmaması, ders başarımızı olumsuz yönde etkilemiştir.

Ö19: Eskiden öğretmenimiz akıllı tahtadan bize ders anlatırdı. Oradan çizgi film izletirdi. Morpa Kampüse girdik. Ama artık çizgi film de izleyemiyoruz.

Katılımcılar bir kısmı(%21.6) okulun bodrum katında spor salonu olduğunu ama spor salonunda hiç araç-gereç olmadığını söylediler. Bir öğrenci bu konudaki durumu şu şekilde ifade etmektedir.

Ö11: Havanın soğuk ve yağışlı olduğu günlerde öğretmenimiz 3/C bizi beden için spor salonuna indiriyor ama içeride hiç bir şey yok. Biz top getirirsek oynayabiliyoruz.

2.2.3. Okulun Yönetimiyle İlgili Sorunlar

Katılımcıların çok az bir kısmı (%3.17) öğle arasının çok uzun olduğunun düşünüyor. Paydaşların az bir kısmı (%17.74) ise sınıfların çok kalabalık olduğundan şikayet etmektedirler.

2/E: Sınıflar çok kalabalık, Bu bizim başarımızı etkiliyor. Yeni bir öğrenci geldiğinde nereye oturtacağımı şaşırıyorum. Ayrıca ödev kontrolü zor oluyor.

Ö1: Sınıfımızda çok öğrenci var. Bazen üç kişi oturmak zorunda kalıyoruz. Yazı yazarken zorlanıyorum.

Paydaşların az bir kısmı (%7.4) ise okulun temizliğinin iyi yapılmadığını belirtmektedirler. Bu konudaki bazı görüşler aşağıdaki gibidir.

V19: Okulun tuvaletleri ne zaman gelsem pis durumda. Neden her ders temizlenmiyor bu tuvaletler anlamıyorum ki.

Ö7: Sabah içeri girerken okul temiz ama ilk teneffüste herkes yerlere çöp atıyor. İlle de Ahmet yok mu? Çamurlu ayaklarla gelip okulun her yanını kirletiyor.

2.2.4. Okul Başarısıyla İlgili Sorunlar

Öğretmenlerin bir kısmı (%20) müzik ve resim derslerinde kendilerinin yetersiz olduğunu belirtti. Bu konuda bir öğretmenimiz düşüncelerini şu şekilde ifade etmektedir.

4/D: Fizik öğretmenliği bölümünden mezunum. Müzik ve Resim dersini en son lisede gördüm. Bu konuda yeteneğimde yok. Elimden bir şey gelmiyor. Bu derslerde matematik veya sosyal işliyorum.

Daha az sayıda paydaşlar tarafından dikkat çekilen okulun bazı sorunları ise şu şekildedir; öğrencilerin kitap okuma alışkanlığının olmaması (%1.49), okulda akran grubu çatışmalarının olması (%3.17), teneffüslerde öğrencilerin koşuşması (%1.49), İngilizce dersini öğrencilerin kavrayamaması (%3.17), okuldaki sosyal faaliyetlerin azlığı (%1.49), öğrencilerin ekran bağımlılığına bağlı dikkat eksikliklerinin bulunması (%1.49).

2.2.5. Öğretmen ve Veli Kaynaklı Problemler

Tüm katılımcıların %11.29'u ve öğretmenlerin ise %35'ivelilerin sınıflara ve öğretmenin işine karıştığını ifade etmektedir.

3/E: Öğrenci velilerimiz içinde memurlar, öğretmenler, akademisyenler, hakimler var. Velilerin çoğu fakülte mezunu olduğu için, bazıları bilmişlik taslayarak işimize karışıyorlar: Verdiğim ödev, yaptığım etkinliğe, öğrencinin oturduğu yere... Bunun dışında en ufak sorunları bile BİMER veya CİMER'e şikâyet ediyorlar.

Çok düşük oranlardan dolayı anlamlı bir sonuç olmasa da bazı katılımcılar şu sorunları dile getirmektedir; velilerin ilgisiz olması (%1.49), sınıf başarısının düşük olması (%1.49), öğretmenlerin velilere karşı sert tutum sergilemesi (% 3.17), sınıfta çok ses olması (% 3.17).

Tüm katılımcıların, % 19.35’i ve öğrencilerin ise % 55’i öğretmenlerin çok ödev verdiğini belirtmektedir.

Ö11: Okuldan saat 3’te eve gidiyorum. Yemek yedikten sonra saat 4’te Bilim Sanat Merkezine gidiyorum. Saat 7 gibi eve geliyorum. Yemek yedikten sonra saat 11’e kadar ödev yapıp test çözüyorum. Ben ne zaman televizyon izleyip tablet oynayacağım?

Araştırmaya katılanların bir kısmı (%11.29) ise okulda hiçbir problem olmadığını belirtmektedir.

Tablo 5

Paydaşlara Göre Toki İlkokulu’nda Yaşanan Sorunlar

Sıra No	Yaşanan Sorunlar	Yönetici (2 Kişi)	Öğretmen (20 Kişi)	Öğrenci (20 Kişi)	Veli (20 Kişi)	Toplam (62 Kişi)
<i>Fiziki Sorunlar</i>						
1	Isınma sorunu	2	20	15	20	57
2	Fen laboratuvarı yok	-	2	-	-	2
3	Okul bahçesi çok dar	1	9	-	4	14
4	Merdivenler dar	-	2	-	1	3
5	Kütüphane yok	1	3	-	-	4
6	Soğutma sistemi yok	1	-	-	1	2
7	Resim atölyesi yok	-	2	-	-	2
8	Toplantı salonu yok	1	-	4	1	6
9	Bahçede oturma bankları yok	-	-	-	2	2
10	Ses sistemi yok	-	-	-	1	1
11	Kantin önünde masa sandalye yok	-	-	-	2	2
<i>Materyal Eksikliğinden Kaynaklanan Sorunlar</i>						
1	Akıllı tahta	2	15	5	3	25
2	Spor salonunda malzeme yok	1	11	-	1	13
3	Projeksiyon düzgün çalışmıyor	-	-	1	-	1
<i>Yönetimsel Sorunlar</i>						
1	Öğle arası çok uzun	-	1	-	1	2

2	Sınıflar çok kalabalık	1	3	6	1	11
3	Okul çok temiz değil	-	1	2	2	5
<i>Okul Başarısıyla İlgili Sorunlar</i>						
1	Müzik ve resim derslerinde yetersizlik	-	4	-	-	4
2	Kitap okuma alışkanlığı	-	1	-	-	1
3	Akran grubu çatışmaları	-	-	-	2	2
4	Teneffüslerde koşuşma	-	-	-	1	1
5	İngilizce dersleri anlaşılmıyor	-	-	-	2	2
6	Okuldaki sosyal faaliyetler yetersiz	-	-	-	1	1
7	Ekran bağımlılığı ve dikkat eksikliği	-	-	-	1	1
<i>Öğretmen Veli Kaynaklı Sorunlar</i>						
1	Veliler öğretmenin işine karışıyor	-	7	-	-	7
2	Veliler çok ilgisiz	-	1	-	-	
3	Sınıf başarısı düşük	-	1	-	-	1
4	Öğretmenlerin veliye karşı tutumları	-	-	-	2	2
5	Ödevler çok fazla	-	-	11	1	12
6	Sınıfta çok ses var	-	-	2	-	2
<i>Okulda Problem Olmadığını Düşünenler</i>						
1	Okulda hiçbir problem yok	-	-	5	2	4

Tablo 5’te görüldüğü üzere Toki İlkokulu’ndaki problemlerin çoğunun fiziksel alanla ilgili olduğu görünmektedir. Bunun en önemli nedeni ise okulun yeni açılmış olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Fiziksel problemler içerisinde ise en önemli problemin ısınma olduğu görülmektedir. Ayrıca okul bahçesinin dar sınıfların kalabalık olması, kütüphane ve toplantı salonunun olmaması, okulun temizliğinde sorunlar, öğretmenlerin sanat derslerinde kendilerini başarısız hissetmesi, velilerin öğretmenin işlerine karışması ve öğretmenlerin ödevleri çok verdiği gibi sorunlar da ortaya çıkmıştır.

2.3. Çözüm Önerileri

Paydaş görüşleri ve araştırmacının gözlemleri doğrultusunda belirlenen ve belirli başlıklar altında kategorize edilen Toki İlkokulu’na ait sorunlara yine paydaş görüşleri temele alınarak çözüm yolları oluşturulmaya çalışıldı. En önemli sorun olarak görünen ısınma konusunda paydaşların büyük çoğunluğu (%63.15) İl Millî Eğitim Müdürlüğü ile görüşülerek yardım istenilmesini en uygun çözüm yolu olarak önerdiler. Paydaşların bir kısmı ise (%21.05) durumun Başbakanlık İletişim Merkezi

(BİMER) ve/veya Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezine (CİMER) internet yoluyla şikâyet edilmesi gerektiğini belirttiler. Az sayıda katılımcı (%1.75) ise okuldaki tüm velilerle görüşüp imza kampanyası yapılması gerektiğini ve bu imzaların valiliğe verilmesi gerektiğini ifade ettiler.

V16: Isınma problemleri varken neden açıldı ki bu okul? Madem açıldı, milli eğitim bu işi hızlandırıp çabucak çözsün, gerekiyorsa biz velilerde gider vali beyle görüşürüz.

O2: Isınma problemiyle ilgili yazıyı biz ekim ayında yazmamıza rağmen çok ilgilenen olmadı. Havalar soğumaya başlayınca ve veliler şikâyete başlayınca işlemler başlatıldı. Bürokratik engeller yüzünden bu iş bu kadar uzadı.

Okul bahçesinin küçük olması sorununa çözüm için paydaşların yarısı (%50) okul bahçesine çeşitli oyunlar çizilerek okul bahçesinin daha nitelikli ve kullanılabilir hale getirilmesini önermektedir. Ayrıca paydaşların önemli bir kısmı da (%42.85) okulun karşı tarafında bulunan arsanın satın alınarak okul bahçesine katılması gerektiğini belirtmektedirler. Paydaşların bir kısmı (%7.14) ise yan tarafta bulunan Toki Ortaokulu'nun otoparkının okul bahçesine katılmasının uygun bir çözüm yolu olacağı konusunda görüş belirtmektedirler.

1/D: Öğrenciler teneffüslerde amaçsızca her bir tarafa koşarak oyun oynuyorlar. Bahçe dar olduğundan öğrenciler birbirlerine çarpıp yaralanabiliyorlar. Bu yüzden okul bahçesine seksek, dama, satranç gibi oyunlar çizilerek bahçe daha nitelikli bir hale getirilebilir. Böylece bahçedeki koşuşmalar azalır ve çocuklar daha fazla eğlenirler.

Toplantı ve konferans salonuyla ilgili sorunun çözümü için paydaşların yarısı (%50) okulu yaptıran Aralık Derneği ile iletişime geçilerek yardım istemek gerektiğini söylerken, paydaşların diğer yarısı (%50) ise gönüllü velilerden para toplanarak toplantı salonunun yaptırılmasını önerdi.

3/C: Aralık Derneği, okulumuz yapılırken bir miktar para vererek okulumuzun yapımında katkıda bulunmuştur. İleride okula bu derneğin adı verilecek olursa dernekten okula daha çok katkı da sağlanabilir. Bu yüzden dernek yetkilileriyle görüşülerek bu toplantı ve konferans salonu sorununun çözülebileceğine inanıyorum.

Akıllı tahta ile ilgili sorunun çözümü için paydaşların çoğu (%68) milli eğitim müdürlüğü ile görüşülerek ve resmi talepte bulunarak sorunun çözülebileceğini düşünmektedir. Paydaşların bir kısmı (%12) ise Kilisli hayırseverler ve sivil toplum kuruluşlarından yardım istemeyi önermektedirler. Paydaşların bir kısmı (%20) ise bu probleme ilişkin çözüm önerilerinin olmadığını belirtmektedir.

O1: Sınıflarımızın hepsinde projeksiyon, bilgisayar, ses sistemine yazıcı var. Bütün sınıflarımızda tüm imkânsızlıklara rağmen internet erişimini sağlanmış bulunmaktayız. Akıllı tahtalar Fatih Projesi kapsamında bakanlığımız tarafından liselerden başlayarak ilkokullara doğru sırayla takılmaya başlanmıştır. Bu konuda bizim yapabileceğimiz bir şey yok gibi görünüyor.

Spor Salonu Malzemelerinin temini için paydaşların önemli bir kısmı (%46.15) bunların Gençlik Spor İl Müdürlüğü'nden istenmesi gerektiğini söylemektedir. Diğer bir kısmı (%38.46) ise bu malzemelerin Spor federasyonlarından temin edilebileceğini belirtmektedir. Bazı paydaşlar (%7.69) ise

spor malzemelerinin temini için velilerden para toplanması gerektiğini bazıları ise (%7,6) Kilis'te faaliyet gösteren spor kulüplerinden istenmesi hususunda önerilerde bulunmaktadır.

V11: Okulumuz için gereken malzemeleri Gençlik Spordan temin edelim. Eminim Gençlik Spor İl Müdürü bize yardım eder.

4/E: Bir Banka okullara satranç sınıfları kuruyormuş. Bizde mail atıp satranç sınıfı kurulmasını sağlayabiliriz.

Kalabalık sınıflar sorununun çözümü için paydaşların bir kısmı (%27.27) ek bina yapılmasını veya okul bahçesine konteynır sınıfların konulmasını çözüm yolu olarak sunmaktadır. Benzer oranda diğer paydaşlar (%27.27) ise okulun ikili öğretime geçmesi gerektiğini belirtmektedir. Paydaşların önemli bir kısmı (%45.45) ise bu soruna ilişkin bir çözüm yolu ortaya koyamamaktadır.

Okulun temizliği ile ilgili paydaşların önemli bir kısmı (%60) okulun özellikle de tuvaletlerin öğrenciler dersteyken daha sık temizlenmesi gerektiğini söylemektedir. Paydaşların bir kısmı (%20) ise öğrencilerin okulu temiz tutmaları için farkındalık yaratılması gerektiğini savunmaktadır. Paydaşların diğer bir kısmı (%20) ise sorunun çözümü için öğrencilere temizlik alışkanlığı kazandırılması gerektiği belirtmektedirler.

V13: Okulda 6-7 tane hizmetli var ama şu okulun haline bakın! Çocuğum, pis diye okulda tuvalete girmiyor. Lütfen, her teneffüsten önce temizlensin tuvaletler.

Müzik ve resim dersleriyle ilgili öğretmen yetersizlikleri konusunda paydaşların yarısı (%50) öğretmenlere bu derslerle ilgili kurs ve seminerler verilmesi gerektiğini, paydaşların bir kısmı (%25) ise bu derslere branş öğretmenlerinin girmesi gerektiğini, diğer bir kısmı ise (%25) ise öğrencilerin düzenlenen yarışmalara daha fazla katılımlarının sağlanmasıyla bu problemin çözülebileceğini ifade etmektedirler.

Velilerle ilgili sorun belirten paydaşların bir kısmı (%28.57) veli toplantısı yapılarak durumun velilere bildirilmesi gerektiğini, diğerleri (%71,42) ise velilerin bu konuda eğitilmesi gerektiğini bunun içinde seminer düzenlenmesini önermektedir.

Ödevlerin çok fazla olması ile ilgili sorun belirten paydaşların tamamı öğretmenlerle görüşülerek daha az ödev verilmesi gerekti önerisinde bulunmuşlardır.

V3: Ödev verilsin ama nitelikli ve az olsun. Bunu öğretmene söyledim ama beni dinlemedi. Bunu veli toplantısında diğer velilerle birlikte hocamızla görüşeceğiz.

Toki İlkokulu'ndaki mevcut sorunlara ilişkin paydaşların sunmuş olduğu çözüm önerileri aşağıda tablo 6'da özet olarak sunulmaktadır.

Tablo 6*Paydaşların Sorunlara İlişkin Çözüm Önerileri*

Sıra No	Çözüm Önerileri	Yönetici (2 Kişi)	Öğretmen (20 Kişi)	Öğrenci (20 Kişi)	Veli (20 Kişi)	Toplam (62 Kişi)
<i>Isınma</i>						
1	Yetkililerle görüşüp sorunu halletme	2	19	8	7	36
2	Valiliğe toplu dilekçe verelim	-	1	-	-	1
3	Sınıflarda elektrik sobası kullanalım	-	-	7	1	8
4	BİMER /CİMER’ eşikayet	-	-	-	12	12
<i>Okul Bahçesi</i>						
1	Bahçeyi nitelikli hale getirme	1	6	-	-	7
2	Karşı arsa ile bahçeyi genişletme	-	3	-	3	6
3	Yan ortaokulun otoparkını bahçeye katma	-	-	-	1	1
<i>Toplantı ve Konferans Salonu</i>						
1	Okulu yaptıran dernekten yardım istemek	1	-	1	1	3
2	Velilerden yardım istemek	-	-	3	-	3
<i>Akıllı Tahta</i>						
1	Milli eğitim müdürlüğü talep etmek	2	15	-	-	17
2	Hayırseverlerden ve STK’lardan talep etmek	-	-	1	2	3
3	Çözüm üretemeyenler	-	-	4	1	5
<i>Spor Salonu Malzemesi</i>						
1	Velilerden para toplamak	-	1	-	-	1
2	Gençlik Spor İl Müdürlüğü’nden talep etmek	1	4	-	1	6
3	Spor kulüplerinden yardım istemek	-	1	-	-	1
4	Spor federasyonlarından yardım istemek	-	5	-	-	5
<i>Sınıflar Çok Kalabalık</i>						
1	Ek bina yapılmalı	-	-	2	1	3
2	Çözüm üretemeyenler	-	1	4	1	5
3	Okul ikili öğretime geçmeli	1	2	-	-	3

<i>Okulun Temizliği</i>						
1	Koridor ve tuvaletler daha sık temizlenmeli	-	-	2	1	3
2	Temizlikle ilgili kampanyalar düzenlenmeli	-	-	-	1	1
3	Öğrenciler eğitilmeli	-	1	-	-	1
<i>Müzik Ve Resim Dersi İle İlgili Öğretmen Yetersizlikleri</i>						
1	Öğretmenlere seminer düzenlenmeli	-	2	-	-	2
2	Bu derslere branş öğretmenleri girmeli	-	1	-	-	1
3	Öğrenciler yarışmalara daha çok katılmalı	-	1	-	-	1
<i>Velilerin Öğretmenin İşine Karışması</i>						
1	Veli toplantısı ile sorunlar giderilmeli	-	2	-	-	2
2	Velilere seminer düzenlenmeli	-	5	-	-	5
<i>Ödevler Çok Fazla</i>						
1	Öğretmenlerle durum görüşülmeli	-	-	11	1	12

3. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde ortaya konan çözüm yolları üzerine kısa değerlendirmeler yapılarak okul gelişimi konusunda bazı önerilerde bulunulacaktır. Okulun açılmasıyla ilgili gerekli olan ve inşaat başlamadan önce alınması gereken “yapı kayıt kullanım belgesi” alınmadığından okul imar barışına dahil edilmiştir. Bu belgeler ile ilgili sorunun bakanlık tarafından çözülmesi gerekmekte olup ısınmayla ilgili problemi milli eğitim müdürlüğünün çözebileceği bir konu olmadığı ortaya çıkmıştır. Bu yüzden veliler aracılığıyla valilikle görüşülebilir. Sonuç alınmadığı takdirde BİMER ve CİMER’e paydaşlar tarafından şikâyet oluşturulması çözüme katkı sağlayabilir.

Okulun karşı tarafındaki arsayla arasında yol olduğu için arsanın satın alınarak okul bahçesinin genişletilmesi çok zor görünmektedir. Bu yüzden eldeki imkânlar dâhilinde bahçeye çeşitli oyunlar (seksek, dama, dokuztaş vb.) çizerek bahçenin daha nitelikli hale getirilebileceği önerilebilir.

Toplantı ve konferans salonu için okulun yapımında katkıda bulunan Aralık Derneği yetkilileriyle görüşülerek sorun çözülebilir. Eğer dernek yetkilileri salon için gereken masrafın tamamını karşılayamazsa kalan kısmı için velilerden yardım istenebilir.

Tüm sınıflara toplam 22 tane akıllı tahta temini yüksek maliyet nedeniyle zor görülmektedir. Bu yüzden bakanlığın 3. Faz Fatih projesi kapsamında okulun sırasının gelmesi beklenmelidir. Bu zamana kadar birkaç sınıf akıllı tahta ile donatılabilirse iyi bir planlamayla öğretmenlerin ortak kullanımına sunulabilir.

222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 50. maddesine göre "Birleştirilmiş sınıflar da dahil olmak üzere bir öğretmene düşen öğrenci sayısı 40 dan fazla olamaz." Sınıflar yaklaşık 35 öğrenciye göre planlanmış olmasına rağmen birkaç sınıfta öğrenci sayısı bunun üzerindedir. 222 sayılı kanun ve sınıf sayılarına bakılacak olursa sınıflar çok kalabalık görünmemektedir.

Okulun temizliği daha sık yapılabilir. Temizlik her ders saatinde yapılırsa yerler ıslak kalacak ve zemin kayganlaşacaktır. Bu da kazalara neden olacaktır. Bunun yerine 2 derste bir temizlik yapılması daha iyi olabilir.

İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinin 42 maddesinin 3. bendine göre: "İlkokullarda Yabancı Dil ile Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi derslerinin alan öğretmenlerince okutulması esastır. Ancak, ihtiyacın alan öğretmenlerince karşılanamaması durumunda bu dersler, yükseköğrenimlerini söz konusu alanlarda yapan sınıf öğretmenleri veya sınıf öğretmeni olup bu alanda hizmet içi eğitim sertifikası almış öğretmenler tarafından ders değişimi yolu ile okutulabilir. Bunun da mümkün olmadığı durumlarda bu dersler sınıf öğretmenince okutulmaya devam edilir." Yönetmelikte de görüldüğü üzere sanat derslerine ilkokullar da sınıf öğretmenleri girmek zorundadır. Bu yüzden konuyla ilgili isteyen ve kendini sanat derslerinde eksik gören öğretmenlere seminer düzenlenebilir. Diğer yandan aile ve veli eğitimi kapsamında belgesi olan öğretmenler halk eğitim bünyesinde okulda velilere yönelik kurs ve seminer verebilirler (Milli Eğitim Bakanlığı, 2019).

Son olarak, araştırmalara göre, ödev verilen sınıflarda konuların kalıcılığı artmaktadır. Öğretmen ödevleri kontrol edip öğrencilere dönüt verirse kalıcılık daha da artmaktadır(Tertemiz, 1991:56). Öğretmenler, velilerin isteklerine göre ödev vermek yerine öğrencilere daha nitelikli ve eğlenceli ödevler vererek, ödevleri kontrol ederek konuların kalıcılığını arttırabilirler. Bu konuda öğretmenlerle okul idaresi toplantı düzenleyerek beklentilerini açıklayabilir.

KAYNAKÇA

Ainscow, Mel, Dyson, Alan, Goldrick, Sue, & West, Mark. (2012), Making Schools Effective For All: Rethinking The Task, *School Leadership & Management* , s. 1-17.

Akyüz, Yahya (1982), *Türk Eğitim Tarihi*, Ankara: A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.

Altun, Sadegül, ve Memişoğlu, Salih Paşa, (2008), Performans Değerlendirmesine İlişkin Öğrt. ,Yön. Müfettiş Görüşleri, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi* (53), s. 7-24.

Aytaç, Kemal, (1980), *Avrupa Eğitim Tarihi: Antik Çağdan 19. Yüzyılın Sonuna Kadar*, Ankara: Dil, Tarih ve Coğrafya Yayınları.

Balcı, Ali, (2003), *Etkili Okul ve Okul Geliştirme*. Ankara: Pegem.

Barth, Roland. S. (1990), *Improving Schools from Within*, San Francisco: JosseyBass.

Büyüköztürk, Şener, Çakmak, Ebru, Akgün, Özcan E., Karadeniz, Şirin, ve Demirel, Funda, (2008), *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Pegem Akademi.

Cobban, Alan B. (1971), *Medieval Student Power, Past and Present* , 28-66.

Commission, Education I. (2000), *School Improvement Plannig Hand Book*, Toronto: Education Improvement Commission.

Dinçer, Ömer, (1998), *Stratejik Yönetim ve İşletme Politikası*, İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım.

Düşürken, Çiğdem, (1995), *Antik Çağ'da Doğan Bir Eğitim Sistemi Rhetorica*. İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.

Erdoğan, İrfan, (2003), *Pozitivist Metodoloji Bilimsel Araştırma Tasarımı İstatistiksel Yöntemler Analiz ve Yorum*, Ankara: ERK.

Fatih Projesi Meb. (2019), *3. Faz Projesi*. 04 01, 2019 tarihinde Fatih Projesi: <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/egitimde-fatih-projesi-3-faz-degerlendirme-calistayi-afyonkarahisarda-yapildi/> adresinden alındı

Gittigidiyor. (2019). *Akıllı Tahta*. 01 04, 2019 tarihinde gittigidiyor web: https://urun.gittigidiyor.com/ofis-kirtasiye/vestel-65-led-dokunmatik-android-akilli-tahta-403704017?utm_source=google-pla&utm_medium=paid-search&utm_content=58375871367&utm_term=22324020327&ga_prodid=403704017&ga_merchantid=116754905&scxid=14489-145818-2.

Güçlü, Nezahat , (2003), *Stratejik Yönetim, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi* , 23(2), 61-85.

İş Bankası. (2019). *Okulda Satranç Sınıfı Olmayan Kalmasın*. 01 04, 2019 tarihinde İş Bankası : <https://www.isbank.com.tr/TR/hakkimizda/kurumsal-sosyal-sorumluluk/egitim/satranc/Sayfalar/satranc.aspx>

Kazıcı, Ziya, (1995), *Anahatlarıyla İslam Eğitim Tarihi*, İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları.

Kilis Valiliği, (2019), *Coğrafi Yapı*. 11 21, 2018 tarihinde <http://www.kilis.gov.tr/cografi-yapi> adresinden alındı

Milli Eğitim Bakanlığı, (2019), *Aile Eğitimi*. 01 04, 2019 tarihinde Aile Eğitimi: <http://aileegitimi.meb.gov.tr/detay.php?id=8>.

Milli Eğitim Bakanlığı, (2018, 11 12), *Strateji Geliştirme*. 11 12, 2018 tarihinde Strateji Geliştirme Başkanlığı: <http://sgb.meb.gov.tr/www/dokumanlar/icerik/30> .

Parlar, Hanifi, (2014), *Tüm Yönleriyle Okul Geliştirme: Kuram Yaklaşım ve Uygulamaları*. Ankara: Nobel Akademi Yayıncılık.

Köseoğlu, Pınar, **Yılmaz**, Miraç, **Gerçek**, Cem ve **Soran**, Haluk, (2007), *Bilgisayar Kursunun Bilgisayara Yönelik Başarı, Tutum Ve Öz Yeterlik İnançları Üzerine Etkisi*, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33, s. 203-209.

Resmi Gazete, (2014), Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği.

Richardson, Harold G. (1941), Business Training in Medieval Oxford, *The American Historical Review*, s. 259-280.

Savaşçoğlu, Rıdvan, (2008), Tarihi Kilis Evleri, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü *Yüksek Lisans Tezi*, Konya.

Sel, Verda G. (2004), Dünyada ve Türkiye'de Karşılaştırmalı Eğitim: Kavram, Kapsam ve Eğilimler, *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*. Malatya: Pegem.

Selçuk, Ziya, (2008), Orta Öğretim Gerçeği: Sorunlar ve Çözümleri, *Orta Öğretim Sisteminde Arayışlar*, (s. 77-82), Antalya.

Senge, Peter M. (1994), *Beşinci Disiplin*, Yapı Kredi Yayınları.

Spring, Joel, (1991), *Özgür Eğitim*, İstanbul: Ayrıntı Yayıncılık.

Squires, David, ve **Kranyik**, Robert, (1997), Linking School-Based Governance and Instructional Change: A. *Paper presented at the Annual Meeting of the American*, (s. 408-696). Chicago.

Şahin, İdris, (2006), İlköğretim Müfredat Laboratuvar Okullarının Okul Geliştirme Süreci Açısından İncelenmesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, *Doktora Tezi*, İzmir.

Talim Terbiye Kurulu, (2018, 02 27), *Haftalık Ders Çizelgesi*, 11.21.2018 tarihinde <http://ttkb.meb.gov.tr/www/haftalik-ders-cizelgeleri/kategori>.

Talim Terbiye Kurulu, (01.11.1999) TKY Uygulama Yönergesi, *2506 sayılı Tebliğler dergisi*

Tebliğler Dergisi, (1997), *2428 sayılı Tebliğler Dergisi*.

Tedmem, (2018), *Eğitimin Geleceği: 2030 Projeksiyonlar*,. Türk Eğitim Derneği. Ankara: Tedmem.

Tekindağ, Şahabettin (1973), *Medrese Dönemi*, İstanbul: Cumhuriyetin 50. Yılında İstanbul Üniversitesi.

Türk Dil Kurumu. (2018), *Okul Nedir?*11 02, 2018 tarihinde Türk Dil Kurumu Web: http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5bdc41030075f3.31903412.

Unat, Reşit F. (1963), *Türkiye Eğitim Sisteminin Gelişmesine Tarihi Bir Bakış*, Ankara: MEB Yayınları.

Yüksel, İsmail, & **Adıgüzel**, Abdullah, (2012), Öğretmenlerin Okul Temelli Mesleki Gelişim Modeline İlişkin Görüşlerinin Çeşitli Değişkenlere Göre Değerlendirilmesi, *Mukaddime* (6), s. 131-132.